

HISTÒRIA DE CATALUNYA DEL SEGLE XX (II)

Codi: 22138 (grups 1 i 2)
Professor: Francesc Vilanova
Curs 2004-2005 (segon quadrimestre)
Tipus d'assignatura: Troncal
Número de crèdits: 6

TEMARI

1. La guerra civil a Catalunya

- La primavera de 1936: de les eleccions a l'inici de la guerra
- Revolució i guerra
- La fi de la guerra i el primer exili

2. Els costos de la guerra

- Costos demogràfics i econòmics
- El sistema repressiu i les depuracions

3. La instal·lació del franquisme a Catalunya

- El personal i les institucions del franquisme
- Una nova política cultural per a Catalunya?
- Economia i nivells de vida
- Actituds civils i eclesiàstiques profranquistes

4. Oposició i resistència als anys quaranta

- L'exili republicà, 1940-1948
- La difícil oposició a l'interior

5. Els anys cinquanta

- La consolidació de la dictadura
- La reorganització de l'oposició
- Conflictivitat social
- Cop d'ull a la burgesia del país
- El món de la cultura

6. Els canvis dels anys seixanta

- Tendències econòmiques i socials
- La nova força del moviment obrer
- Esquerreres, centres, dretes
- Canvis en el món universitari, a l'Església...
- Un món cultural majoritàriament antifranquista

7. L'etapa final del franquisme

- Creació i desenvolupament de l'Assemblea de Catalunya
- L'immobilisme del règim
- La crisi econòmica
- Tensions socials i extensió de la protesta

BIBLIOGRAFIA BÀSICA GENERAL

L'alumne ha de conèixer i haver treballat els materials bibliogràfics que es troben en les obres següents:

1. Borja de Riquer (dir.), *La llarga postguerra, 1939-1959*, vol. 10 de *Història, Societat, Política, Cultura dels Països Catalans*, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 1997
2. Carme Molinero, Pere Ysàs (dirs.), *De la dictadura a la democràcia, 1960-1980*, vol. 11, de *Història, Societat, Política, Cultura dels Països Catalans*, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 1998
3. Borja de Riquer, Joan B. Culla, *El franquisme i la transició democràtica, 1939-1986*, vol. VII de la *Història de Catalunya*, dirigida per Pierre Vilar, Barcelona, Edicions 62, 1989 (hi ha edició de butxaca).
4. Pere Gabriel (dir.), *Història de la cultura catalana*, vol. X: *Resistència cultural i redreçament*, Barcelona, Edicions 62, 1998

Capítols escrits per Francesc Vallverdú, Jaume Fabre i Josep M. Huertas, Mercè Rius, Manuel Lladonosa i Albert Manent

Aquestes cinc obres, que formen part de col·leccions més àmplies, es poden trobar a les biblioteques de UAB i a la majoria de la xarxa pública catalana.

L'alumne ha de fixar-se tant en els grans capítols com en els articles curts i de caràcter més monogràfic.

A més a més, la bibliografia obligatòria del curs es completa amb els textos següents:

1. Joan B. Culla (coord.), *El pal de paller. Convergència Democràtica de Catalunya (1974-2000)*, Barcelona, Ed. Pòrtic, 2001. Capítol 1: «Les arrels de Convergència Democràtica de Catalunya» (Àstrid Barrio López), pp. 17-40.
2. M. Josepa Gallofré i Virgili, *L'edició catalana i la censura franquista (1939-1951)*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1991. Pròleg de Joaquim Molas, pp. V-IX. I els capítols: «La censura com a indicatiu de la política cultural del règim, 1», pp. 207-215; i «La censura com a indicatiu de la política cultural del règim, 2», pp. 413-421.
3. M. Josepa Gallofré i Virgili, «Un nou llenguatge», a Manel Risques, Francesc Vilanova, Ricard Vinyes (eds.), *Les ruptures de l'any 1939*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat-Fundació Carles Pi i Sunyer, 2001, pp. 199-211.

Al llarg del curs es facilita bibliografia més específica, monogràfica o parcial, vinculada a les qüestions que s'exposen a classe. Aquesta bibliografia no és estrictament obligatòria, però cal conèixer-la i saber que existeix. També es faciliten alguns textos d'època, etc.